

คนกล้วยไม้ไทย

วิญญานการต่อสู้เพื่อปกป้องอิสรภาพของแผ่นดิน

ระพี สาคริก

บทนำ

ก่อนหน้าปี พ.ศ. 2500 วงการกล้วยไม้ไทยซึ่งขณะนั้นอยู่ในมือคนร่ำรวยกลุ่มเล็กๆ เคยตกเป็นทาสผลประโยชน์ของชนต่างชาติมาแล้ว เนื่องจากเรานิยมกล้วยไม้จากต่างประเทศ จึงทำให้มีบางคนที่อาศัยผืนแผ่นดินไทยอยู่ กอบโกยพันธุ์กล้วยไม้มานานาชนิดจากป่า ส่งไปขายเอาเงิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่งไปขายให้หมู่เกาะฮาวาย ซึ่งดั้งเดิมแทบไม่มีกล้วยไม้อยู่ในธรรมชาติ ทำให้ฮาวายกลายเป็นแหล่งผลิตกล้วยไม้เมืองร้อนแหล่งใหญ่ในสายตาชาวโลก

หลังจากช่วงปี พ.ศ. 2500 เป็นต้นมา บุคคลผู้หนึ่งประสบผลสำเร็จในการผสมกล้วยไม้ข้ามแดงซึ่งเป็นทีกล่าวขวัญกันทั่วโลกว่ามีความสวยงามมากและหายากอย่างที่สุด ทำให้ในตลาดโลกมีราคาแพงลิบลิ่ว

แต่แทนที่ผู้ประสบความสำเร็จในการผสมข้ามแดง จะคิดค้าขายหาเงินเพื่อความร่ำรวยของตน กลับมองเห็นว่า หากนำกล้วยไม้ชนิดนี้ออกเผยแพร่สู่สังคมชาวโลก น่าจะมีผลเปลี่ยนทิศทางความสนใจกล้วยไม้ซึ่งเคยมุ่งไปยังฮาวายให้กลับมาสู่ประเทศไทยได้

ในทางปฏิบัติ ครั้งจะให้ไปเฉยๆ ก็ใช่ที่ จึงขายไปในราคาที่อาจกล่าวได้ว่าขายแถมให้

อนึ่ง ก่อนการมอบกล้วยไม้ข้างแดงที่ผสมได้ให้ไป คนได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เขาเป็นผู้ที่มีความซื่อตรงต่อตนเองมาตลอด เนื่องจากได้ติดตามผลงาน รวมทั้งคบกันมาแล้วช่วงหนึ่ง ทำให้รู้ใจกันดีแล้ว

ความเป็นที่เชื่อถือของผู้ที่ได้รับกล้วยไม้ชนิดนี้ไป แทนที่เขาจะไปบอกว่าเป็นกล้วยไม้ของตัวเอง กลับใช้ชื่อผู้ผสมร่วมกับชื่อประเทศไทย จาริกลงไว้ทุกครั้งที่มีการนำออกแสดงและได้รับรางวัลยอดเยี่ยมอย่างต่อเนื่อง

สิ่งดังกล่าวมีผลเปลี่ยนทัศนคติที่เคยมุ่งไปยังฮาวาย กลับมาสู่ประเทศไทยอย่างได้ผล จากนั้นมาการพัฒนากล้วยไม้บนพื้นฐานตนเองของวงการกล้วยไม้ไทยก็ได้เริ่มต้นขึ้น

ผู้เขียนได้ร้อยกรองบทกลอนเกี่ยวกับกล้วยไม้ข้างแดงเอาไว้ จากความรู้สึกที่อยู่ในส่วนลึกของหัวใจดังต่อไปนี้

ข้างแดง แรงดลใจ ให้ได้คิด
ถึงชีวิต ความเป็นไท ที่ไผ่ผืน
คิดครวญคร่ำ ร่ำหา สารพัน
ด้วยมุ่งมั่น ผันสุดใจ ในความงาม

อันคุณงาม ถามที่ใจ ให้รู้ค่า
ถือวิญญา พารักถิ่น ปีนสยาม
แม้จากไป ไกลแสนไกล ไร่เขตคาม
เมื่อถึงยาม นามหวานรับ กลับถิ่นเดิม

จากวิญญาน ที่มันหมาย ให้แผ่นดิน
อันเป็นถิ่น ถือกำเนิด เลิศเฉลิม
กลับมาตาย หมายถึงพื้นดิน ถิ่นดั้งเดิม
ไม่เคลิบเคลิ้ม ไปมอบใจ ให้แดนไกล

ใจคิดสู้ กู้แผ่นดิน ให้ถิ่นเกิด
อันล้ำเลิศ เจิดคุณค่า จะหาไหน
สู้บ้านบาก แม่นยากเหลือ เหนืออื่นใด
เพราะมอบใจ ให้มุ่งมั่น ผันสู่ดิน

สานทุกสิ่ง ถึงพื้นดิน ถิ่นชีวิต
เพื่อพิชิต กล้วยไม้ไทย ให้ท้องถิ่น
หวังหวนกลับ มารับใช้ ให้ปฐพี
เพื่อชีวิต ถิ่นคนไทย ใจภาคภูมิใจ

แม้สิ่งดังกล่าวจะเกิดขึ้นจากบุคคลคนเดียว แต่เป็นเพราะ
ความมีรากฐานจิตใจที่เปิดกว้าง จึงมีผลพัฒนาคนอีกเป็นจำนวน
มากจากทุกด้าน ให้ลุกขึ้นมายืนหยัดและเดินเข้ามาร่วมวงการ
กล้วยไม้จากรากฐานจิตใจที่สานถึงกันทุกด้านอย่างครบถ้วน
กระบวนความ ทำให้การเจริญเติบโต
ของวงการกล้วยไม้ไทย เปลี่ยนแปลงมาเป็นภาพการจัดการที่
สมบูรณ์แบบชัดเจนยิ่งขึ้น

สิ่งดังกล่าว มีผลทำให้วงการกล้วยไม้ไทย มีศักยภาพใน
การขยายขอบข่ายการตลาดออกไปจนกระทั่งถึงระดับโลก จาก
แรงจูงใจซึ่งมีผลทำให้ธุรกิจอื่นๆ ที่อยู่นอกกรอบของกล้วยไม้

สนใจนำภาพกล้วยไม้ไปใช้เสริมกิจการธุรกิจในสังคมอย่างกว้างขวาง

ปัญหาที่เกิดจาก การมีชนต่างชาติสนใจขอรับการสนับสนุนเข้ามาลงทุนสร้างฐานการผลิตกล้วยไม้บนผืนแผ่นดินไทย เป็นเงินประมาณ 35,000 ล้านบาท รวมทั้งซื้อที่ดินถึง 16,000 ไร่ เมื่อเดือนสิงหาคม 2545

ทำให้พิจารณาเห็นว่า ไม่เพียงแต่คนไทยจะสูญเสียที่ดินทำกินของแต่ละคนไปอย่างกว้างขวางเท่านั้น หากเงินและวัตถุจำนวนมากร่วมกับการได้สิทธิพิเศษเหนือคนไทยยังมีอิทธิพลครอบงำวิญญูณความเป็นไท ซึ่งครั้งหนึ่งเราเคยกู้อิสรภาพให้กลับคืนมาได้ จำต้องสูญเสียไป

ยิ่งกว่านั้นครั้งนี้ น่าจะมีผลทำให้วิญญูณความรักแผ่นดินของคนไทยจำนวนมาก อันถือเป็นหัวใจสำคัญของการรักษาเอกราชและอธิปไตยให้จำต้องสูญเสียไปอย่างลึกซึ้ง

คุณค่าชีวิตคนไทยซึ่งเคยอยู่บนแผ่นดินผืนนี้ อย่างมีความสุข โดยเฉพาะอย่างยิ่งเคยมั่นคงอยู่บนพื้นฐานตนเอง ช่วยให้เกิดความมั่นคงในด้านเอกราชและอธิปไตย จำต้องสูญเสียไปด้วย

อนึ่ง สิ่งใดก็ตามที่จำต้องสูญเสียไปอย่างลึกซึ้ง คงไม่หยุดแค่นั้น ในเมื่อทุกสิ่งทุกอย่างมีเหตุผลสานถึงกันหมด ดังนั้นหากมองการณ์ไกลถึงระดับหนึ่ง ย่อมรู้ได้ว่า วันหนึ่งข้างหน้า แผ่นดินซึ่งทุกคนเคยอยู่อย่างมีความสุขและทำมาหากินอยู่ได้อย่างมั่นคง ก็คงจำต้องสูญเสียไปอย่างไม่มีอะไรเหลือไว้ในอนาคตอีกต่อไป

บนพื้นฐานความจริงของสังคมและชีวิต หากปราศจากคนในซีกตึกเข้าบ้านตัวเอง โฉนเลยจะเกิดเหตุการณ์เช่นนี้ขึ้นได้ สิ่ง

ซึ่งถือเป็นบทเรียนในอดีตก็เคยมีมาแล้ว ในสมัยที่กรุงศรีอยุธยา
จำต้องสูญเสียเอกราชให้กับข้าศึกศัตรู

แม้ในกระบวนการจัดการศึกษา ถ้าคนไทยขาดการเห็น
ความสำคัญในด้านการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ของชาติเรา
เอง แต่หันไปสนใจให้ความสำคัญประวัติศาสตร์ต่างชาติ ย่อม
ถือได้ว่าสิ่งนี้คือสัญญาณที่บ่งบอกถึงความหายนะของประเทศ

พื้นฐานวงการกล้วยไม้ไทย

การพัฒนาการเกษตรของไทยเท่าที่เป็นมาแล้ว แม้รัฐจะประกาศนโยบายในการ
พัฒนาเพื่อพึ่งตนเอง แต่ผลที่ปรากฏครั้งแล้วครั้งเล่า กลับสะท้อนออกมาให้เห็นว่า
เกษตรกรมีการเรียกร้องขอความช่วยเหลือจากรัฐเรื่อยมาเป็นช่วงๆ ดังจะเห็นได้จากการ
เรียกร้องให้ขาดตลาด ซึ่งช่วงหลังๆ มีการก่อกบฏถึงขั้นปิดถนนบ้าง มาชุมนุมหน้าทำเนียบ
รัฐบาลบ้าง

สำหรับวงการกล้วยไม้ เท่าที่เป็นมาแล้ว เราจะพบความจริงว่าไม่เคยมีการเรียกร้อง
ให้รัฐบาลขาดตลาดให้ แต่กลับปรากฏว่าผลิตผลกล้วยไม้ไทย สามารถกระจายออกไปสู่
ตลาดโลกได้อย่างกว้างขวาง จนกระทั่งสร้างภาพพจน์จากประเทศต่างๆ ให้เห็นว่า
ประเทศไทยเป็นเมืองกล้วยไม้

นอกจากนั้น ยังปรากฏภาพกล้วยไม้อยู่ในผลิตภัณฑ์ต่างๆ อาทิเช่น บัตรอวยพรปี
ใหม่ สัญลักษณ์ของการบินไทย ลายพิมพ์ที่ปรากฏอยู่บนเครื่องนุ่งห่มและสิ่งอื่นๆ

ความแตกต่างภายในกระบวนการผลิต การจัดการและการค้าของวงการกล้วยไม้
ไทยจึงเป็นที่น่าสนใจที่พีชอื่นๆ พึงค้นหาความจริง เพื่อนำไปแก้ไขปัญหาให้ถึงพื้นฐาน

การพึ่งตนเองของคนในวงการกล้วยไม้ จึงน่าจะเป็นจุดเด่นที่สำคัญที่สุด ทั้งนี้
และทั้งนั้นสิ่งดังกล่าวมีผลทำให้วงการกล้วยไม้ไทยสามารถเจริญก้าวหน้ามาได้โดยตลอด

พื้นฐานสำคัญซึ่งได้รับการถ่ายทอดจากผู้ริเริ่ม แม้เริ่มต้นจากตัวบุคคลคนเดียว เท่าที่เวลาผ่านพ้นมา หลังจากมีเหตุการณ์เกิดขึ้น จะสะท้อนให้เห็นได้ชัดเจนว่า จากบุคคลคนเดียวที่ยืนหยัดอยู่บนรากฐานจิตใจตนเองได้อย่างเข้มแข็ง มีผลถ่ายทอดคุณสมบัติดังกล่าวไปสู่คนในวงการกล้วยไม้ส่วนหนึ่งอย่างได้ผล ดังนั้นคนในวงการกล้วยไม้จำนวนไม่น้อย จึงสะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพ ตั้งแต่การตลาดมาจนกระทั่งถึงการจัดการและการผลิต ที่มีเหตุผลสานถึงกันหมด

หลังจากปี พ.ศ. 2530 ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่วงการกล้วยไม้ได้รับ ทำให้เป็นที่พิศواسของคนในกลุ่มอำนาจรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเห็นแก่เงินของคนกลุ่มดังกล่าว ทำให้เข้ามาอมรับ แต่ไม่อาจหวนกลับไปทบทวนเพื่อรู้ความจริงว่า มีอะไรเป็นเหตุทำให้เกิดวงการกล้วยไม้รวมถึงความเป็นมา ที่ทำให้สามารถเจริญก้าวหน้ามาได้จนถึงบัดนี้

ปัญหาที่กล่าวมาแล้ว มีผลทำให้คนในกลุ่มอำนาจของรัฐระดับสูง เข้ามารังแก เพราะความไม่รู้จริง เป็นช่วงๆ นับจากปี พ.ศ. 2530 จนถึงกระทั่งปัจจุบัน อีกทั้งยังกล่าวว่าคนกล้วยไม้หัวแข็ง แทนที่จะมองเห็นคุณค่าของการพึ่งพาตนเองอันเป็นคุณสมบัติซึ่งช่วยให้สังคมไทยสามารถอยู่รอด

เหตุการณ์หลังจากเรื่องนี้เกิดขึ้น

ในช่วงกลางเดือนสิงหาคม 2545 ได้มีหลักฐานยืนยันว่าบุคคลในตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีคนหนึ่ง มีบันทึกทางราชการ ด่วนที่สุด ส่งไปยังสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนให้พิจารณาดำเนินการเรื่องนี้อย่างรวดเร็วที่สุด

โดยหลักการแล้ว มีประเด็นที่น่าสังเกตอย่างหนึ่งว่า บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งบริหารระดับสูงของประเทศไทย นอกจากนั้นเรื่องเสนอขอรับการสนับสนุนเข้ามาลงทุนประกอบ การเกษตรบนผืนแผ่นดินไทยโดยผู้เสนอเป็นชาวต่างประเทศ การที่ผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารประเทศขาดความรอบคอบที่จะรู้ว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องของชนต่างชาติ จึงทำให้คนจากหลายแห่งหลายมุมที่ทราบเรื่องรู้สึกสับสน

อนึ่ง หลังจากคนในวงการกล้วยไม้ทั่วไปรับทราบข่าวที่มีการติดต่อถึงกันอย่างรวดเร็ว อีกทั้งทราบว่า ผู้บริหารสำนักงานส่งเสริมการลงทุนได้มีการเชิญประชุมอย่างกระทันหัน และคิดเอาเองโดยไม่ได้สอบถามวงการกล้วยไม้ว่าควรเชิญใครบ้าง

วงการกล้วยไม้ไทยจึงได้รวมตัวกัน ติดต่อขอให้ทางสำนักงานส่งเสริมการลงทุนจัดประชุมขึ้นอีกครั้งหนึ่ง แต่กลับได้รับคำตอบว่าต้องรีบด่วน เพราะจะรีบเสนอเรื่องนี้กลับไปยังรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบโดยด่วน

จึงเป็นที่น่าสังเกตว่า มีการรีบร้อนอย่างมากที่จะให้เรื่องผ่านการอนุมัติไปโดยเร็ว

การประชุมครั้งที่ 2 ซึ่งจัดขึ้นที่สำนักงานส่งเสริมการลงทุนโดยการขอร้องของคนกล้วยไม้จากหลายทิศทาง เป็นจำนวนประมาณ 30 คน โดยมีผู้บริหารสำนักงานส่งเสริมการลงทุนเป็นประธาน บรรยากาศในวันนี้ทำให้ผู้เข้าร่วมประชุมจำนวนมากรู้สึกว้าวุ่นที่ประชุมได้พยายามยกเงื่อนไขหลายอย่างขึ้นมาพิจารณาคัดค้านคนในวงการกล้วยไม้ ถึงกระนั้นตัวแทนวงการกล้วยไม้ก็สามารถชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเหล่านั้นได้ทั้งหมด แต่การประชุมก็ได้จบลงในลักษณะคลุมเครือมาก

วันรุ่งขึ้น กลุ่มชาวสวนกล้วยไม้ได้ขอเข้าพบนายกรัฐมนตรี ในช่วงเช้าวันนั้นทุกอย่างเป็นไปด้วยความเรียบร้อย แต่ไม่ได้มีข้อสรุปที่ชัดเจนจึงไม่อาจบอกได้ว่าอนาคตจะเป็นอย่างไร

เหตุการณ์ครั้งนี้ บรรดาสื่อมวลชนทุกสาขาให้ความสนใจเป็นอย่างมาก จึงได้มีการรายงานข่าวติดต่อกันมาตลอด

นอกจากนั้น คณะกรรมการการเกษตรของวุฒิสภา ก็ได้ให้ความสนใจเชิญผู้เกี่ยวข้องเข้าไปชี้แจงให้ข้อมูลและอธิบายเหตุผลในประเด็นต่างๆ

อนึ่ง ตั้งแต่ช่วงที่เหตุการณ์เกิดขึ้น ได้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกลุ่มหนึ่งให้ความร่วมมือทำบันทึกถึงรัฐบาล ขอให้พิจารณาเรื่องนี้อย่างรอบคอบ

จากนั้นมาไม่นาน รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีผู้ดูแลรับผิดชอบสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนโดยตรง ก็ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานขึ้นชุดหนึ่งเพื่อ

ศึกษาหาข้อเท็จจริง มีผู้เกี่ยวข้องกล่าวว่า เจตนารมณ์ในการตั้งคณะกรรมการชุดนี้ขึ้นเพื่อให้เรื่องนี้มีความเป็นกลาง

มีข้อสังเกตอย่างหนึ่งว่า ช่วงเริ่มแรกมีการกระทำที่เร่งด่วนมาก แต่เมื่อมีการชี้แจงเหตุผลแก่ประเด็นต่างๆ ได้หมด กลับกำหนดพฤติกรรมทำให้การดำเนินการล่าช้าต่อมารเรื่อย ๆ ?

คนไทยจะได้พันธุ์ไม้มาต่อ ยอดจริงหรือ?

หลังจากเสร็จรายการอภิปรายเรื่อง “ปัญหาธุรกิจกล้วยไม้ไทย” ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จัดขึ้น เมื่อค่ำวันอังคารที่ 10 กันยายน 2545 ผู้บริหารสำนักงานส่งเสริมการลงทุนได้ให้สัมภาษณ์สื่อโทรทัศน์

ความทำนองว่า การที่เปิดโอกาสให้คนต่างชาติเข้ามาลงทุนผลิตกล้วยไม้ในประเทศไทย คนไทยจะมีโอกาสนำพันธุ์ไม้จากเขามาพัฒนาต่อยอด

ความคิดของผู้บริหารที่ขาดการรู้ความจริง ถือเป็นเรื่องอันตรายต่อประเทศชาติอย่างยิ่ง

หากสนใจค้นหาความจริงจากสิ่งที่คนในวงการกล้วยไม้ได้กระทำมาแล้วในอดีต น่าจะรู้ว่าประเด็นดังกล่าว เราได้ปฏิบัติมานานแล้ว

ตั้งแต่ช่วงต้นๆ ของการพัฒนางวงการกล้วยไม้ไทยหลังจากที่ ฮาวายได้นำพันธุ์กล้วยไม้สกุลแวนดาส่วนหนึ่งจากป่าประเทศไทยไปใช้ผสมพันธุ์เพื่อพัฒนา และส่งกลับมาเป็นสินค้า

คนไทยได้เจาะลึกเข้าไป นำพันธุ์ผสมเหล่านั้นมาพัฒนาต่อยอด ร่วมกับการหวนกลับมาคัดพันธุ์ซึ่งมีอยู่แล้วในท้องถิ่น จนกระทั่งทำให้การพัฒนากล้วยไม้แวนดาของไทยสามารถนำหน้าฮาวายมาได้จนถึงทุกวันนี้

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การนำพันธุ์ไม้ที่พัฒนาถึงระดับหนึ่งแล้วมาต่อยอด ในระยะสั้นน่าจะเป็นผลดี แต่การนำคนต่างชาติเข้ามาถือครองแผ่นดินไทยร่วมด้วย ในที่สุดเขาคงมาเป็นนายคนไทย จึงควรแยกแยะระหว่างพันธุ์ไม้กับคนออกจาก

กัน แทนที่จะใช้พันธุ์ไม้เป็นช่องทางให้คนต่างชาติเข้ามาบุกรุกแผ่นดิน ซึ่งคนไทยควรรักษาและหวงแหนยิ่งชีวิต

อนึ่ง ภาวะรากฐานจิตใจคนไทยที่เปลี่ยนจากอิสระมายึดติดเงินและวัตถุ ได้ถูกลามจากด้านบนลงมาสู่ด้านล่าง และแพร่กระจายกว้างขวางมากยิ่งขึ้น นับว่าเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของแผ่นดินและประเทศชาติอย่างยิ่ง

หากหวนกลับมาพิจารณาได้ในของการจัดการศึกษา หากสามารถเห็นความจริงได้อย่างลึกซึ้ง น่าจะพบว่า ปัจจุบันผลจากการจัดการศึกษาของไทย ส่งผลมอมเมาเยาวชน ทำให้ยึดติดเงินและวัตถุหนักมากยิ่งขึ้นเป็นลำดับ

ถ้าการจัดการศึกษายังไม่ส่งผลสนองต่อความต้องการของสังคมเพื่อความมั่นคง คนไทยทั้งชาติก็คงจำต้องเปลี่ยนแปลงไปสู่การสูญเสียแผ่นดินอันเป็นที่รักที่สุด

นำความเป็นกลางมาอ้าง

ในสภาพปัจจุบัน มีข้อสังเกตจากความจริงเท่าที่พบมาแล้วว่า คนไทยจำนวนมากมักมีนิสัยมองปัญหาปลายเหตุ แทนที่จะหวนกลับไปค้นหาความจริงถึงรากฐานอันเป็นที่มา กว่าที่จะมาถึงช่วงนี้

โดยเฉพาะผู้ที่เข้าไปอยู่ในระบบราชการ ยิ่งขึ้นไปมีอำนาจสูง รวมถึงผู้มีฐานะการเงินและวัตถุสูงเหนือผู้อื่น ส่วนมากมักสะท้อนให้เห็นนิสัยดังกล่าวได้เสมอๆ

การมองปัญหาเฉพาะหน้า มีเหตุสืบเนื่องมาจากความโลภ ทำให้อยากได้เงินมากขึ้น จึงมีแนวโน้มมุ่งไปสู่ด้านหน้าเหนือกว่าการหวนกลับมาทบทวนเพื่อค้นหาความจริงจากชีวิตตัวเอง เท่าที่เป็นมาแล้วแต่อดีต

ปัญหาที่เกิดขึ้นกับวงการกล้วยไม้ไทย ซึ่งช่วงเริ่มแรก เจริญขึ้นมาจากพื้นดินด้วยตัวเอง ท่ามกลางกระแสการต่อต้านจากในกลุ่มอำนาจรัฐ จึงทำให้โชคดีที่ไม่ถูกอิทธิพลจากระบบวัตถุนิยมภายในอำนาจรัฐ เข้ามาครอบงำ

คนในวงการกล้วยไม้ไทย จึงมีคุณสมบัติพึ่งพาตนเองให้เห็นได้ชัดเจนในระดับหนึ่ง จนกระทั่งจากช่วงเวลาประมาณ 30 ปี ทำให้กล้วยไม้บังเกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจแก่สังคมไทยกว้างขวางมากขึ้น

ครั้งนี้ มีการแสดงออกที่ส่งผลทำลายวงการกล้วยไม้ ซึ่งเคยมีรากฐานมั่นคงอยู่กับพื้นดินท้องถิ่นไทยเองหนักหน่วงยิ่งกว่าครั้งก่อนๆ

ดังจะพบได้ว่า ผู้มีอำนาจตั้งเงื่อนไขขึ้นมาเอง นับตั้งแต่การอ้างว่าตนกระทำอย่างเป็นกลาง แม้การตั้งคณะกรรมการที่อ้างว่าต้องการหาข้อเท็จจริง

กรรมการชุดนี้ได้รับการแต่งตั้งจากผู้บริหารเบื้องบน โดยคิดเอาเองว่ามีความเป็นกลาง แต่หารู้ไม่ว่าแต่งตั้งขึ้นมาโดยไม่ปรึกษาคนที่กำลังเดือดร้อน

ถ้าสงสัยว่าความไม่รู้หมายถึงอะไร คงตอบได้ว่า **ไม่รู้ตัวเองว่าชีวิตตนเกิดและอาศัยอยู่บนผืนแผ่นดินไทย** ควรมีความเป็นไทแก่ตนเอง

ประเด็นดังกล่าว ทำให้รู้สึกสลดใจอย่างยิ่ง แม้เรื่องนี้อาจผ่านพ้นไปแล้ว ไม่ว่าจะมีการเปิดออกเช่นเดิมหรือปิดกั้นก็ตาม ที่รู้สึกสลดใจน่าจะได้แก่ การที่ผู้ซึ่งขึ้นไปมีอำนาจบริหารประเทศ แม้พิจารณาจากกรณีนี้ ทำให้เห็นความจริงได้ว่า ขาดความจริงใจต่อคนระดับล่างซึ่งเป็นพื้นฐานตัวเอง ที่ชีวิตเกิดและดำรงอยู่บนผืนแผ่นดินไทย จึงอ้างว่าทำด้วยความเป็นกลาง

ถ้าเราแต่ละคนรู้ตัวเองว่าเป็นคนไทย เกิดและเจริญเติบโตขึ้นมาบนแผ่นดินผืนนี้แล้ว กรณีผลได้ผลเสียระหว่างชาติไทยกับชนชาติอื่น คงไม่กระโดดออกมากำหนดสิ่งสมมุติ ระหว่างคนไทยกับชนต่างชาติแล้วบอกว่าสิ่งนี้เป็นกลาง

คนลักษณะนี้ย่อมไม่รู้ว่ความเป็นกลางอยู่ที่รากฐานจิตใจตนเอง อันควรให้ความสำคัญแก่แผ่นดินถิ่นเกิด ซึ่งมีผลช่วยสอนให้รากฐานจิตใจตัวเองรักษาอิสรภาพเอาไว้ให้มั่นคงอยู่ได้

ผู้เขียนต้องขอภัยถ้าใครได้รับความกระทบกระเทือนใจ แต่ตนไม่ได้มุ่งที่บุคคลใดทั้งนั้น หากหมายความว่าใครก็ตามที่ขึ้นไปอยู่ ณ จุดนี้แล้วเป็นอย่างนี้ ย่อมช่วยให้อ่านความจริงจากใจได้เช่นเดียวกัน

หวนกลับไปค้นหาความจริงจากอดีต

กรณีเช่นนี้สำหรับวงการกล้วยไม้ไทยหาใช่เป็นครั้งแรกไม่ ถ้าหวนกลับไปทบทวนสู่ออดีต จะพบความจริงว่า เกิดขึ้นครั้งแล้วครั้งเล่า กว่าจะมาถึงจุดนี้

ผู้เขียนต้องขอขอบคุณเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หากไม่เกิดขึ้น ครั้งนี้ตนอาจไม่หวนกลับไปค้นหาข้อมูลจากสิ่งที่เป็นมาแล้ว จนกระทั่งพบว่าความคิดที่มองปัญหาเรื่องนี้ ตัวเองได้เคยเตือนไว้ตั้งแต่ช่วง 15 ปีมาแล้ว

เมื่อปี พ.ศ. 2530 คนในภาครัฐมองว่าการส่งต้นกล้วยไม้ไปขายต่างประเทศ จะทำให้เขาเอาไปปลูกแข่งกับเรา ทั้งๆ ที่ช่วงนั้นผู้เขียนไม่เพียงมีแผนเท่านั้นหากเริ่มดำเนินการส่งเสริมในระยะแรกให้ชาวสวนขายต้นกล้วยไม้ที่ผลิตได้เองไปแล้วด้วย ทำให้ชาวสวนกล้วยไม้รู้ดีกว่าคนในภาครัฐ ซึ่งพึงก้าวเข้ามาขายอมรับกล้วยไม้เป็นพืชเศรษฐกิจปีแรก ก็เข้ามาอย่างขาดความรู้ความเข้าใจถึงพื้นฐานอันเป็นที่มาทั้งหมด

ช่วงนั้นเองผู้เขียนได้กล่าวไว้ว่า เรากลัวเขาเอาไปปลูกแข่งกับเราทำไม ทำไมไม่หวนกลับมาระแวดระวังกลัวเขาจะมาปลูกบนแผ่นดินของเรา ในเมื่อแผ่นดินผืนนี้เป็นของคนไทยทุกคนที่มีสิทธิ์ในการดำรงชีวิตและทำมาหากิน

เหตุการณ์ครั้งนี้ ผู้เขียนได้พูดไว้ตั้งแต่ช่วง 15 ปีมาแล้ว มาถึงช่วงนี้สมจริงหรือเปล่า? ทั้งนี้และทั้งนั้นเป็นเพราะผู้ที่ขึ้นไปมีอำนาจระดับสูงของประเทศขาดการรู้ความจริงของชีวิตตัวเอง จึงกระทำไปโดยไม่สนใจที่จะรู้ความจริงจากใจคนทั่วไป

แม้การคิดเอาเองว่าต้องทำอย่างนั้นต้องทำอย่างนี้และแสดงออก โดยที่กล่าวว่าคือความเป็นกลาง น่าจะมีเหตุสืบเนื่องมาจาก เป็นเพราะความไม่รู้ตัวว่าตนเป็นคนไทย ในเมื่อเรื่องนี้เป็นกรณีระหว่างผลประโยชน์ของคนไทยกับคนต่างชาติ

อีกประเด็นหนึ่ง ซึ่งบุคคลผู้มีอำนาจบริหารองค์กรของรัฐระดับสูงบางคน โดยเฉพาะผู้รับผิดชอบโดยตรง คิดเอาเองว่าทำอย่างนี้คือความเป็นกลาง อาทิเช่นคิดแบ่งส่วนปันส่วนระหว่างคนไทยกับคนต่างชาติแม้การกล่าวว่า ต้องการให้คนไทยกับคนต่างชาติเข้ามาร่วมมือกันแทนการแข่งขันกันบนผืนแผ่นดินไทย

หากรู้ว่าภาพรวมทั้งหมดมีพื้นฐานอยู่บนแผ่นดินไทย ย่อมไม่ควรที่จะแสดงออกในลักษณะที่ เอาแผ่นดินไทยมาใช้แบ่งสนับสนุนกัน ทั้งนี้และทั้งนั้น แผ่นดินผืนนี้หาใช่ของคนทุกชาติทุกภาษาไม่ แต่เป็นของคนไทยโดยแท้

การกระทำไปเพราะความไม่รู้สึกรู้สีกัตัว จึงคิดว่สิ่งซึ่งตนคิดคือเหตุและผล แต่เป็นเหตุที่แฝงไว้ด้วยอิทธิพลครอบงำจากต่างชาติ ซึ่งผู้ที่มีใจอิสระ ทำให้รากฐานตนเองเปิดกว้างถึงระดับหนึ่ง ย่อมสามารถรู้และเข้าใจได้ไม่ยาก

สำหรับบุคคลผู้มีรากฐานมั่นคงอยู่กับแผ่นดินถิ่นเกิดชัดเจนถึงระดับหนึ่ง ย่อมรู้ได้ว่า การที่ผู้มีอำนาจบริหารประเทศบางคน เริ่มต้นขึ้นมาจากการพูดว่า เรื่องนี้มีผลดีผลเสียอย่างไร หากสามารถค้นความจริงจากใจตนเองได้อย่างลึกซึ้ง น่าจะรู้เองว่า มีแต่ผลเสียหายทุกประตุ

ส่วนผู้ที่มีมองเห็นความสำคัญได้แค่เงินเท่านั้น ก็คงคิดได้แค่นั้น จึงนำมาแจงบว่าอะไรได้อะไรเสีย ซึ่งคงหมายรวมถึงการได้เงินเสียเงินเท่านั้น แทนที่จะคิดถึงเอกราชและอธิปไตยของคนไทยทั้งชาติ

ผลเสียหายที่เกิดขึ้นกับคนไทยทั้งชาติ

ผู้เขียนขออนุญาตสรุปไว้เป็นข้อๆ เพื่อให้เห็นได้ชัดเจน

1. การที่วงการกล้วยไม้ไทยเกิดขึ้นมาได้ มีเหตุสืบเนื่องมาจากผู้ริเริ่มมีรากฐานจิตใจอิสระ โดยที่ไม่ยึดติดกับอิทธิพลภายนอก ซึ่งพร้อมที่จะเข้ามาครอบงำภูมิปัญญาท้องถิ่น

ดังนั้น ผลจากการปฏิบัติ ที่ให้ความรักความจริงใจต่อทุกคน อีกทั้งฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ ต่อมาได้อย่างไม่หวั่นไหว ทำให้เงื่อนไขดังกล่าวได้รับการซึมซับเข้าไปอยู่ในรากฐานจิตใจคนวงการกล้วยไม้จำนวนไม่น้อย

ซึ่งแน่นอนที่สุด ย่อมมีผลทำให้คนจากอีกด้านหนึ่งซึ่งขาดการรู้ได้ถึงรากเหง้าคนในวงการกล้วยไม้ไทย ก้าวเข้ามาฉกฉวยผลสำเร็จรูป ที่วงการกล้วยไม้ไทยได้สร้างสมไว้ อย่างกว้างขวางถึงระดับโลก

ดังนั้น หลังจากนำอิทธิพลคนต่างชาติเข้ามาสร้างพื้นฐานบนผืนแผ่นดินไทย หากทำสำเร็จถึงระดับหนึ่ง ย่อมได้ชื่อประเทศไทยไปหุ้มเปลือกผลผลิตของเขา

ในอนาคต กล้วยไม้ที่เคยผลิตไปจากประเทศไทยโดยหยาดเหงื่อแรงใจของคนไทย มาแต่อดีต ก็จะถูกกลายเป็นสิ่งซึ่งใส่ในมือคนต่างชาติถือครอง ทำให้ชีวิตคนไทยจำต้องตกเป็นทาสต่างชาติไปในที่สุด

2. พื้นฐานคนที่อยู่ร่วมกันเป็นชุมชน แม้ถึงระดับโลก ย่อมมีความหลากหลาย กรณีคนจีนได้หวั่น เท้าที่มีการพัฒนาวงการกล้วยไม้มาแล้วจนถึงปัจจุบัน เริ่มมีผลชัดเจนตามหลังประเทศไทย สมาคมกล้วยไม้ได้หวั่นได้เข้ามาเยี่ยมผู้เขียนถึงในกรุงเทพฯ. เป็นครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. 2506 หลังจากการจัดประชุมกล้วยไม้โลกครั้งที่ 4 ที่สิงคโปร์

ช่วงนั้นสมาคมกล้วยไม้ได้หวั่นได้เริ่มสร้างสัมพันธ์ไมตรีกับไทย ผู้เขียนได้ให้น้ำใจไปเยี่ยมรวมทั้งบรรยายให้ความรู้เป็นช่วงๆ ซึ่งขณะนั้นสวนกล้วยไม้ที่นั่นยังมีสภาพอยู่บนหลังคาตึกแถว ที่เรียกกันว่าอยู่บนเสาเต็ง มีการปลูกกล้วยไม้สกุลฟาแลนนีพซิสเป็นส่วนใหญ่

เรามีการคบกันฉันมิตรมาตลอด เป็นที่ทราบกันดีในวงการกล้วยไม้ทั้งสองประเทศ

ช่วงหลังๆ การปลูกกล้วยไม้ในได้หวั่น เจริญขึ้นมาบนพื้นฐานกล้วยไม้สกุลฟาแลนนีพซิส จนถึงขณะนี้ ส่วนประเทศไทยเจริญขึ้นมากจากการผลิตกล้วยไม้หลายสกุล จากสกุลหวายซึ่งขณะนี้ก็มีหลากหลายรูปแบบ อีกทั้งขยายตลาดออกไปทั่วโลก

เป็นที่น่าสังเกตว่า คนจีนได้หวั่นมีความกระตือรือร้นสูงมาก แต่มีข้อจำกัดเรื่องชนิดและสกุลของพันธุ์ไม้ จึงพบว่าเขาผลิตแคทลียากับฟาแลนนีพซิสเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งพันธุ์ไม้ดังกล่าวไทยก็ผลิตได้เช่นกัน

ช่วงที่มีการประชุมกล้วยไม้โลกครั้งที่ 16 ที่เมืองแวนคูเวอร์ ประเทศแคนาดา ผู้เขียนรู้สึกว่กล้วยไม้สกุลหวายซึ่งเป็นผลิตผลจากประเทศไทย ได้เข้าไปแทรกอยู่ในการจัดของประเทศต่างๆ แทบทั่วโลก แม้ประเทศในเขตอบอุ่น แต่ตนรู้ที่อยู่ในใจว่า พื้นฐานการผลิตของกล้วยไม้เหล่านั้นมีความชัดเจนอยู่บนแผ่นดินไทย ทำให้รู้สึกมั่นใจมากขึ้น

ช่วงหลังๆ เราได้ขยายขอบข่ายการผลิตการตลาดออกไปสู่กล้วยไม้ประเภทแวนดา ซึ่งมีอยู่หลายสกุล นอกจากนั้นคนไทยยังเข้าไปเจาะตลาดถึงการผลิตในประเทศเขตร้อน บางประเทศ และกำลังก้าวต่อไปสู่การผลิตการค้ากล้วยไม้สกุลฟาแลนนีพซิส

ขณะนี้ผู้ปลูกกล้วยไม้ในได้หันเหที่แสดงออกยังคงเน้นกล้วยไม้สกุลฟาแลนนีพซิส โดยมีการผสมพันธุ์ก้าวหน้าออกไปเรื่อยๆ นอกจากนั้นหากเป็นไปตามนี้ ในที่สุดตลาด จะเริ่มอิ่มตัว

ถ้าเข้ามาลงทุนในประเทศไทยด้วยเงินมหาศาล แม้จะเริ่มจากฟาแลนนีพซิส ย่อมมีโอกาสทำให้พันธุ์กล้วยไม้ซึ่งคนไทยผลิตอยู่แล้วหลายชนิด ถูกดูดเข้าไปสู่ระบบดังกล่าว ทำให้วิถีชีวิตคนไทยที่เคยผลิตอย่างอิสระต้องเปลี่ยนไปเป็นทาสระบบนี้ นอกจากนั้นนักลงทุนได้หัน ยังมีโอกาสสร้างความหลากหลายจากสกุลฟาแลนนีพซิส ไปถึงสกุลซึ่งเดิมคนไทยเคยผลิตอยู่แล้ว ทำให้เกิดความหลากหลายบนพื้นฐานการผลิตของเขากว้างขวางมากขึ้น

3. อนึ่ง ขณะนี้มีคนไทยเริ่มปลูกกล้วยไม้ฟาแลนนีพซิสและส่งออกขายต่างประเทศได้บ้างแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลงทุนทั้งในด้านการจัดการ การตลาด และเทคโนโลยี เท่าที่ได้ปูพื้นฐานไว้ให้มั่นคงอยู่กับพื้นดินไทยเองมาแต่แรก มีผลเอื้ออำนวยให้ต้นทุนการผลิตต่ำกว่าที่อื่น

หากการผลิตกล้วยไม้สกุลฟาแลนนีพซิสในเมืองไทยโดยคนไทยเองเจริญขึ้นมาได้อย่างอิสระ แม้ตลาดที่ได้หันเคยครองอยู่ในอดีต อาจเปลี่ยนมาอยู่ในมือคนไทย ดังนั้นถ้าคนไทยได้หันมาลงทุนปลูกในประเทศไทย น่าจะมีผลสกัดกั้นการผลิตโดยคนไทยในประเทศได้ด้วย ดังที่คนยุคก่อนเคยกล่าวไว้ว่า “ตีปลาหน้าไพร”

4. ในวันที่ 1 ตุลาคม 2545 ช่วงบ่าย ได้มีการประชุมกรรมการด้านการเกษตรของวุฒิสมาชิกเพื่อติดตามความเคลื่อนไหวของเรื่องนี้อีกครั้งหนึ่ง ได้รับรายงานจากวุฒิสมาชิกจังหวัดลพบุรีว่าที่ดินเขตจังหวัดลพบุรีติดต่อกับสระบุรี ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีว่าเป็นเป้าหมายของโครงการดังกล่าว ได้มีการดำเนินการมาแล้วช่วงหนึ่ง ก่อนหน้าการเสนอขออนุมัติไม่ต่ำกว่า 1-2 เดือน

มีการกว้านซื้อที่ดินการเกษตรจากเกษตรกรรายย่อยรวมทั้งที่ซึ่งยังว่างเปล่าอยู่ไม่น้อยกว่า 1 หมื่นไร่ และยังมีเป้าหมายที่มุ่งไปยังบริเวณป่าสงวนแห่งชาติซึ่งอยู่ใกล้เคียง

สำหรับที่ดินที่ซื้อไว้แล้วได้จ่ายเงินไปแล้วไร่ละ 2 หมื่นบาทเพื่อนำมาขายให้นายทุนในราคาไร่ละ 3 หมื่นบาท

นอกจากนั้น บางส่วนยังได้ใช้เครื่องจักรกลเข้าไปทำงานปรับพื้นที่ รวมทั้งมีการตัดคลองส่งน้ำชลประทานจากเขื่อนป่าสักเข้าไปในพื้นที่แล้วด้วย

ผู้เขียนพิจารณาแล้ว มองเห็นประเด็นสำคัญๆ อย่างน้อยอีก 2 เรื่อง เรื่องแรกได้แก่ การเข้ามาถือครองพื้นที่การเกษตร ซึ่งมีผลทำลายโอกาสของเกษตรกรรายย่อย เช่นเดียวกันกับศูนย์การค้าต่างชาติขนาดใหญ่ ซึ่งมีผลทำลายร้านค้าเล็กๆ ของคนไทยจำนวนมากเท่าที่ผ่านพ้นมาแล้ว

ประการที่ 2 การที่มีการตัดคลองชลประทานเข้าไปอำนวยความสะดวกแก่โครงการนี้ หากมองย้อนกลับมายังอีกด้านหนึ่งน่าจะเห็นความจริงได้ว่า คนและค่าใช้จ่ายต่างๆ ตั้งแต่การสร้างเขื่อนมาจนถึงการตัดคลองชลประทาน ได้มาจากภาษีอากรของประชาชน ดังนั้นการนำมาใช้เพื่อกลุ่มบุคคลกลุ่มเดียว อีกทั้งอยู่ภายใต้อิทธิพลผลประโยชน์ของคนต่างชาติด้วย จึงถือได้ว่าเป็นเรื่องใหญ่มาก

5. ดังได้กล่าวไว้แล้วว่าวงการกล้วยไม้ไทยกับไต้หวัน ได้สร้างความสัมพันธ์ระหว่างกันเอาไว้นานมากพอสมควร ดังนั้น เมื่อเรื่องนี้เกิดขึ้น เราจึงสอบถามไปยังสมาคมกล้วยไม้ที่นั่น ทราบว่าหลายคนไม่รู้จักผู้ที่มาขอสนับสนุนการลงทุน จึงทำให้คาดว่ามีคนที่อยู่ในสมาคมท้องถิ่น แต่ใช้โอกาสแยกออกมา หากสามารถสร้างฐานการผลิตกล้วยไม้ฟูลไฮโดรโปนิกส์ในเมืองไทยได้ ย่อมมีผลทำให้ผู้ผลิตในไต้หวันเองได้รับความเดือดร้อนจากปัญหาในตลาดโลกด้วย

5. ผู้เขียนเริ่มมองเห็นภาพรวมได้ว่า ไม่ว่าคนชาติไหนย่อมมีคนที่ไม่ใช่ตัวแทนจากกลุ่มคนในชาตินั้น แหกแถวออกมาทำในสิ่งซึ่งส่งผลเสียหาย แม้ในประเทศไทยเองก็มีคนประเภทนี้อยู่ด้วย

หากคนประเภทเดียวกันมาจากคนละชาติ มาร่วมผลประโยชน์กันได้ย่อมทำให้เกิดผลเสียหายขึ้นได้ทั้งสองด้าน

ความหวังที่ขอฝากไว้กับคนในอำนาจรัฐ

จากสิ่งที่กล่าวมาแล้วทั้งหมด หากมองเห็นความจริงและยอมรับได้อย่างลึกซึ้งน่าจะรู้สำนึกได้เองว่า สิ่งซึ่งสะท้อนออกมาจากวงการกล้วยไม้ไทย มีสิ่งน่าสนใจหลายอย่าง ขณะที่การจัดการศึกษาของไทย รวมไปถึงนโยบายจากอำนาจรัฐที่กล่าวไว้ครั้งแล้วครั้งเล่าว่า ต้องการให้พึ่งตนเอง

วงการกล้วยไม้ในอดีต ไม่เคยพูดไม่เคยเขียนไว้ที่ไหน หากไม่มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น คงมีแต่การลงมือทำจากความจริงใจมาตลอด

ไม่เช่นนั้นแล้วคงไม่อาจรู้ได้ว่า ระบบการจัดการศึกษาเท่าที่ผ่านพ้นมาแล้ว มีผลทำลายการพึ่งตนเองของเยาวชนรุนแรงยิ่งขึ้น ดังจะพบความจริงได้ว่าทุกวันนี้ชนรุ่นหลังจำนวนมากหลงอยู่กับสิ่งมอมเมา ทำให้จิตวิญญาณอันควรมีอิสระ เป็นไทแก่ตนเองจำต้องสูญเสียไป เปลี่ยนมาเป็นคนมีนิสัยเห็นแก่เงินและวัตถุมากขึ้น

อาชีพการเกษตรที่ควรจะมีผลอบรมปมนิสัยคนให้เป็นผู้รักและซื่อสัตย์ต่อแผ่นดินถิ่นเกิด กลับเปลี่ยนแปลงทิศทางมาเป็นการเรียกร้องขอให้คนอื่นช่วยเหลือ รวมถึงการเสพติดทั้งปู้ย สารเคมีที่ใช้ป้องกันและปราบศัตรูพืช ซึ่งเป็นเครื่องมือหากินถึงระดับพื้นฐานไทยโดยอิทธิพลผลประโยชน์คนต่างชาติ

แม้การตลาด ก็ได้รับผลทำให้มีการเรียกร้องขอตลาดจากรัฐ และคนภาครัฐเองก็ไปขอจากต่างชาติ แทนที่จะหวนกลับมาแก้ไขปัญหาโดยในระบบการจัดการศึกษา เพื่อฟื้นฟูรากฐานคนไทยให้สามารถพึ่งตนเองได้เข้มแข็งยิ่งขึ้น

ทุกวันนี้ ความภูมิใจในการพึ่งตนเองที่มีเหตุผลสานถึงความรักความซื่อสัตย์ต่อแผ่นดินอันควรมีอยู่ในจิตสำนึกของคนไทย นับวันยิ่งสูญหายไปจนแทบจะไม่เหลือ

แม้ว่าการกล้วยไม้เป็นพืชน้องใหม่ หากรู้คุณค่าได้อย่างถึงรากฐาน แทนที่จะคิดรังแก โดยการนำไปมอบให้ชนต่างชาติเข้ามาถือครองแผ่นดิน ควรจะสะดุดคิดเพื่อนำมาใช้ค้นหาความจริงจากเหตุที่ทำให้วงการกล้วยไม้ของไทยเกิดขึ้นมาได้ท่ามกลางกระแสการต่อต้านจากอำนาจรัฐและกลุ่มผลประโยชน์เก่าอย่างหนักหน่วง

โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมองเห็นความสำคัญของสิ่งที่ฝังลึกอยู่ในจิตวิญญาณการริเริ่ม ควรจะให้ความสนใจนำมาคิดวิเคราะห์เพื่อใช้เป็นต้นแบบ เริ่มจากการจัดการศึกษาไปจนถึงการประกอบอาชีพในภาคเกษตร อุตสาหกรรม สานถึงการค้า ได้อย่างรู้คุณค่า

ความคิดพื้นฐานที่เปิดโอกาสให้ต่างชาติเข้ามาถือครองแผ่นดินไทย

พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2534)

หมวด 2 การขอและการให้การส่งเสริม มาตรา 16 กิจการที่คณะกรรมการจะพึงให้การส่งเสริมการลงทุนได้

1. ต้องเป็นกิจการที่สำคัญและเป็นประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ
2. กิจการผลิตเพื่อส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ
3. กิจการที่ใช้ทุน แรงงานหรือบริการในอัตราสูง
4. กิจการที่ใช้ผลิตผลการเกษตร หรือทรัพยากรธรรมชาติเป็นวัตถุดิบ
5. กิจการนั้นยังไม่มีในราชอาณาจักร
6. กิจการนั้นมีในราชอาณาจักรไม่เพียงพอ
7. กิจการนั้นมีกรรมวิธีการผลิตยังไม่ทันสมัย

จากทั้ง 7 ข้อ ใคร่ขออนุญาตนำแต่ละประเด็นมาย้ำความสำคัญดังต่อไปนี้

1. ความมั่นคงของประเทศถือเป็นสิ่งสำคัญที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำคนต่าง

ชาติเข้ามาลงทุนบนผืนแผ่นดินไทย แทนที่จะสนับสนุนให้คนไทยลุกขึ้นมาทำตัวเอง ถือว่าเป็นการทำลายความมั่นคงของประเทศอย่างชัดเจน

2. กิจการผลิตเพื่อส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ เป็นข้ออ้างที่ต้องการนำคนต่างชาติเข้ามาผลิตในประเทศไทย แท้จริงแล้ว ไม่ว่าจะขายในประเทศหรือส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ ควรเป็นสิทธิของคนไทยโดยธรรมชาติ

3. กิจการที่ใช้ทุน และแรงงานหรือบริการในอัตราสูง ไม่น่าจะมีสิ่งใดที่คนไทยทำไม่ได้ หากรัฐมีความจริงใจในการพัฒนาคนท้องถิ่น

4. กิจการที่ใช้ผลผลิตทางการเกษตรหรือทรัพยากรธรรมชาติเป็นวัตถุดิบ น่าจะหมายถึงอุตสาหกรรมการเกษตร ยิ่งไม่ควรให้คนต่างชาติเข้ามาลงทุน เพราะมีผลทำให้เกษตรกรไทยจำต้องสูญเสียอธิปไตยในการประกอบอาชีพ

5. กิจการนั้นยังไม่มีในราชอาณาจักร ประเด็นนี้ถ้าในอนาคตคนไทยทำได้ ควรคิดพิจารณาขึ้นมาจากพื้นฐานไทยเอง หากสภาพแวดล้อมธรรมชาติไม่เหมาะสมที่จะทำ น่าจะสั่งเข้ามาใช้ได้ แต่ไม่ควรนำคนต่างชาติเข้ามาใช้สิทธิเหนือแผ่นดินไทย

6. กิจการนั้นมีในราชอาณาจักรไม่เพียงพอ เราน่าจะคิดพัฒนาขึ้นมาให้เพียงพอได้

7. กิจการนั้นมีกรรมวิธีการผลิตยังไม่ทันสมัย จากประสบการณ์เท่าที่ผ่านพ้นมาแล้ว ความทันสมัยที่เกิดขึ้นบนพื้นฐานคนต่างชาติ ย่อมมีผลทำให้ชีวิตคนไทยตกเป็นทาสดังที่ปรากฏมาแล้วในอดีต มีผลเสียหายต่อเศรษฐกิจของคนไทยอย่างเห็นได้ชัด

แนวคิดที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดคงสรุปได้ว่า การยืนหยัดอยู่บนพื้นฐานตนเองได้อย่างมั่นคง ย่อมมีผลทำให้เกิดความมั่นคงแก่ประเทศชาติ

ส่วนการนำคนต่างชาติเข้ามาอาศัยแผ่นดินไทยประกอบอาชีพ ไม่ว่าจะในรายละเอียดจะมีผลดีผลเสียอย่างไร แต่หากมองได้ลึกซึ้งถึงรากฐาน ย่อมมีผลเสียอย่างร้ายแรงที่สุดหรืออาจกล่าวได้ว่า คือแนวคิดที่มีผลทำให้เกิดการขายชาติเพราะความไม่รู้ ดังนั้น ความคิดแบบปิดตัวเอง ย่อมมีผลทำลายชาติไทยอย่างถึงรากเหง้า

หากย้อนกลับไปถึงช่วงก่อน 50 ปีมาแล้ว ขณะที่ชีวิตผู้เขียนยังไม่ได้ลุกขึ้นยืนต่อสู้เพื่อพัฒนาวงการกล้วยไม้ไทย ถ้าช่วงนั้นเราไปเชิญคนต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศ โดยที่อ้างว่าเพราะคนไทยยังทำไม่ได้

นอกจากวงการกล้วยไม้ไทยจะไม่มีโอกาสได้ผุดได้เกิด แม้อกล้วยไม้พื้นบ้านของไทยซึ่งมีความหลากหลายอย่างกว้างขวาง ช่วยให้คนไทยมีโอกาสนำมาพัฒนาเพื่อสร้างงานอาชีพที่เป็นของไทยเอง ก็คงจะหมดไปโดยที่คนไทยขาดโอกาสนำมาใช้ประโยชน์ ไม่เพียงเพื่อรายได้ทางเศรษฐกิจเท่านั้น หากมีผลบ่มเพาะจิตใจให้รู้จักรักท้องถิ่นร่วมด้วย

ดังนั้น แม้วันนี้คนไทยยังทำไม่ได้ก็ตาม ควรคิดว่าถ้าสามารถพัฒนาการศึกษาให้พึ่งตนเองได้ถึงระดับหนึ่งไม่ให้นักชาติอื่นเข้ามาบุกรุกถึงบ้านเราเอง วันหนึ่งข้างหน้าย่อมทำได้ ยิ่งไปกว่านั้น หากได้รับการคุ้มครองปกป้องจากภาครัฐ ย่อมทำให้สามารถก้าวไปสู่ระดับโลกได้อย่างภาคภูมิใจ

นอกจากนั้นรายได้ที่ได้รับจากการค้าขาย ยังกลับมาสนองประโยชน์สุขแก่คนไทยเองอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย

หากคิดว่า สิ่งใดที่คนไทยยังทำไม่ได้ จะนำต่างชาติเข้ามาช่วย แท้จริงแล้ว รากฐานจิตใจคนต่างชาติ ไฉนเลยจะรักและซื่อสัตย์ต่อแผ่นดินอย่างลึกซึ้ง นอกจากทำให้ชีวิตไทยจำต้องตกเป็นทาสแล้ว เขายังใช้กลอุบายนำรายได้กลับไปสู่แผ่นดินของเขา

จากข้อมูลความจริงเท่าที่ผ่านพ้นมาแล้ว หากมองที่รากฐานและโครงสร้างความคิดในการบริหารงานเรื่อง ส่งเสริมการลงทุนของชาติ อดที่จะรู้สึกแคลงใจไม่ได้ว่า เรา กำลังให้ความร่วมมือคนต่างชาติ นำเงินเข้ามาซื้อแผ่นดินไทย รวมถึงจิตวิญญาณความเป็นไทยที่ควรรักษาไว้เป็นอย่างดีที่สุดหรือเปล่า?

จากประสบการณ์เท่าที่ได้เข้าไปมีโอกาสคลุกคลีอยู่กับการเจรจาแก้ไขปัญหาเรื่องนี้ อย่างใกล้ชิดมาตลอดทำให้หวนกลับไปนึกถึงช่วงที่อายุผู้เขียนยังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมตอนกลาง แม้เวลาจะผ่านพ้นมาร่วม 70 ปีแล้วก็ตาม

มีหนังสือเล่มหนึ่งชื่อวานิทานอีสป นิทานเรื่องหนึ่งในหนังสือเล่มนี้ชื่อ หมาป่ากับลูกแกะ เท่าที่มีการเจรจาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันตั้งแต่ช่วงเริ่มต้น อดทำให้รู้สึกไม่ได้

ว่า วงการกล้วยไม้ไทยเปรียบเหมือนลูกแกะตัวเล็กๆ ตัวหนึ่ง ที่หมาป่าพยายามหาเหตุ จะจับกินเป็นอาหาร

แต่นั้นเป็นหมาป่ากับลูกแกะซึ่งเป็นคนละชาติตระกูลกัน แต่เรื่องนี้คือคนไทยด้วยกันเอง ซึ่งไม่น่าจะคิดนำคนไทยไปให้ต่างชาติกินเป็นอาหาร โดยที่ขาดการรู้คุณค่าของแผ่นดิน

ผู้เขียนเตือนคนในวงการกล้วยไม้ รวมถึงผู้อยู่นอกวงการที่เข้ามาให้กำลังใจหลายคนว่า เราคนไทยด้วยกันเอง ทุกสิ่งทุกอย่างหากกลับคืนสู่สภาพปกติได้ ย่อมไม่มีการถือสาแก่กัน ทั้งนี้และทั้งนั้นคงมีอยู่สิ่งเดียวเท่านั้นคือ ทุกคนมีส่วนร่วมในการรักษาเอกราชของชาติให้มั่นคงอยู่ได้

รากฐานการศึกษาของเยาวชนไทยกำลังถูกทำลายอย่างลึกซึ้ง

ปัจจุบันนี้ การจัดการศึกษาของไทย ก็ได้ถูกอิทธิพลผลประโยชน์จากต่างชาติเข้ามาครอบงำ ทำให้สูญเสียความเป็นไทยแก่ตนเองลึกซึ้งยิ่งขึ้น การปฏิรูปการศึกษาก็ยังคงวนเวียนกันอยู่บนพื้นฐานด้านวัตถุ แทนที่จะมีผลทำให้รากฐานจิตใจเยาวชนไทยมีโอกาสฟื้นฟูตัวเองขึ้นมาสู่อิสรภาพ

จึงไม่น่าแปลกใจอะไรเลยว่า ผู้ที่แสวงโอกาสขึ้นไปถือครองอำนาจหรือขึ้นไปคัดค้านด้านบน แท้จริงแล้วก็คือการเดินทางไปบนเส้นทางเดียวกัน เพียงแต่ได้มีการผลัดเปลี่ยนกันเป็นคนละชั่ว ซึ่งก็เป็นเรื่องธรรมชาติของสิ่งที่อยู่ด้านบนเท่านั้น

นโยบายของชาติที่เขียนไว้ ทุกยุคทุกสมัยว่า จะเปิดโอกาสให้กับชีวิตไทยในทุกเรื่อง แท้จริงแล้ว การที่คิดว่าสิ่งไหนที่คนไทยยังไม่ได้ทำ จะให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนเพื่อหวังประโยชน์ แท้จริงแล้วก็คือการปิดโอกาสคนไทยไม่ให้พัฒนาตนเองขึ้นมาได้ในภายหลัง

ขณะนี้สังคมไทยห่างจากความจริงมากแค่ไหนแล้ว

ทุกวันนี้คนไทยที่ขาดการหยั่งรู้ความจริงจากสิ่งซึ่งอยู่ในใจของแต่ละคน ได้ขยายขอบข่ายกว้างขวางออกไปมากแค่ไหนแล้ว

แม้กระทั่งสิ่งที่พบเห็นเมื่อไม่กี่วันมานี้ ในบรรยากาศการประชุมสัมมนาที่จัดขึ้นโดย ศูนย์วิจัยพันธุวิศวกรรมชาติ ร่วมกับมูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรื่องปัญหาการทำโคลนนิ่งมนุษย์กับจริยธรรม

ผู้เขียนได้รับเชิญให้เข้าไปร่วมด้วยจึงมีโอกาสรู้ความจริงว่า คนส่วนใหญ่ยังมีการพูดกันไปก็ยิ่งออกไปสู่เรื่องราวที่อยู่นอกตัวเองห่างออกไปเรื่อยๆ โดยไปติดอยู่กับสิ่งที่เป็นกึ่งแขนง ทำให้มีการวิจารณ์ว่าสิ่งนั้นถูกสิ่งนี้ผิด และสิ่งนั้นควรทำสิ่งนี้ไม่ควรทำ

ผู้ที่มองเห็นความจริง ย่อมทราบได้ว่า ความถูกต้องความผิดไม่มีตัวตน วันนี้เห็นว่าถูกพรุ่งนี้อาจเห็นว่าผิด ไขว่คว้ากันไปเรื่อยๆ สุดแต่กึ่งแขนงจะแตกออกไปมากแค่ไหน

หากแต่ละคนหวนกลับมาเห็นความจริงจากใจตนเอง เราคงไม่ต้องสูญเสียเวลานานั่งพูดกันอีกทั้งใช้เงินทองเพิ่มมากยิ่งขึ้น สู้ใช้เวลาไปใช้ทำงานลงสู่พื้นดินซึ่งเป็นถิ่นเกิดของทุกคนอย่างรู้คุณค่า ย่อมเป็นผลดีทั้งแก่ตนและสังคมร่วมกัน

เรื่องนี้จะจบลงอย่างไร?

หลายคนชอบถามผู้เขียนว่า จะทำอะไรต่อไปกับเรื่องที่เกิดขึ้น และเรื่องนี้จะไปจบลงตรงไหน

ผู้เขียนพูดหลายครั้งแล้วว่า ตนไม่ใช่ผู้นำหากเป็นผู้เริ่มต้นปฏิบัติจากใจมาร่วม 50 ปีแล้ว โดยที่คิดอยู่ตลอดเวลาว่า ทำเพื่อสนองพระคุณต่อแผ่นดิน และยกความสำคัญของเพื่อนมนุษย์ทุกคนไว้เหนือตัวเอง ยิ่งเป็นคนไทยอันควรถือว่าอยู่ใกล้ตัวใกล้ใจตนเองที่สุด

ผู้เขียนให้ความจริงจากใจแก่ทุกคนมาตลอด จึงไม่มีการคิดค้าขายหาเงินเพื่อตัวเอง อยู่ในหัวใจ คงมีแต่ความมุ่งมั่นที่จะได้เห็นทุกคนมีความเป็นไทแก่ตนเอง สามารถคิดและนำตัวเองได้อย่างรู้เหตุรู้ผล

จากช่วงเวลาประมาณ 50 ปีที่ผ่านมา จึงเห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่า แม้ในด้านเทคโนโลยีที่เราควรภูมิใจ เนื่องจากรากฐานสิ่งเหล่านี้เกิดจากพื้นดินของเราเอง โดยไม่คิดหลงใหลคำพูดที่ว่าเทคโนโลยีสูงๆ ซึ่งต่างชาติเอามาครอบงำภูมิปัญญาท้องถิ่น

สิ่งดังกล่าว คนไทยที่ชอบอ้างว่าเขาจะนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาให้ ขอได้โปรดหวนกลับมาลองมองด้านล่างแล้วจะเห็นความจริงว่า รากฐานเทคโนโลยีในวงการกล้วยไม้ไทยไม่เพียงแต่ในห้องปฏิบัติการเท่านั้น แม้สิ่งที่อยู่ในสวนไปจนกระทั่งถึงการจัดการ ส่วนใหญ่เกิดจากพื้นดินของเราเอง

หากฉลาดและมีความเฉลียวใจสักนิดน่าจะคิดได้เองว่า เหตุใดต่างชาติทั่วโลกจึงนิยมมาใช้บริการขยายพันธุ์พืชจากห้องปฏิบัติการกล้วยไม้ของไทย

ยังมีแง่มุมอื่นๆ ซึ่งอาจค้นหาความจริงได้จากรากฐานคนในวงการกล้วยไม้อีกมาก แม้กระทั่งระบบการผลิต การจัดการและการตลาด คนในวงการกล้วยไม้มีใจสานถึงกันหมดจึงไม่มีปัญหาคนกลางรุนแรงอย่างพืชผลอื่นๆ

ผู้ที่มีรากฐานจิตใจฝังลึกเอาไว้ด้วยความรู้สึกเห็นแก่ตัว ทำให้มองเห็นสิ่งเหล่านี้แยกออกจากกันเป็นส่วนๆ แม้กระทั่งจากเหตุการณ์ครั้งนี้ เข้ามาสอบสวนหาความจริงว่ามีช่องว่างช่องโหว่อยู่ตรงไหน จะได้เอาคนต่างชาติเข้ามาช่วย

หากนึกถึงร้อยกรองบทหนึ่งซึ่งบรรพบุรุษของเราเองเคยลิขิตไว้ในอดีตว่า

ใครมาเป็นเจ้าเข้าครอง
คงจะต้องบังคับขับไส
เคี้ยวเชืงเย็นคำกรำไป
ตามวิสัยเชิงเช่นผู้เป็นนาย

ถ้าจะเห็นแก่หน้าค่าชื่อ
จะนับถือพงษ์พันธุ์นั้นอย่าหมาย
คงจะต้องเหนื่อยยากลำบากกาย
ไหนจะอายุทั่วทั้งโลกา

ถ้าไม่คิดจากรากฐานจิตใจที่ถูกครอบงำโดยอิทธิพลต่างชาติ ก็ไม่น่าจะพูดว่าเข้ามาช่วยเหลือ หากเห็นความจริงได้ว่าเข้ามาแทรกแซงเพื่อแพร่อิทธิพลกลิ่นชาติมากกว่า

ภายในบรรยากาศการเจรจา ระหว่างผู้บริหารของสำนักงานส่งเสริมการลงทุนร่วมกับผู้แทนคนในวงการกล้วยไม้และประธานคณะกรรมการซึ่งฝ่ายรัฐมนตรีแต่งตั้ง เมื่อปลายวันที่ 11 กันยายน 2545 ที่สำนักงานส่งเสริมการลงทุน อาจสรุปได้ว่า หลังจากเจรจาช่องว่างช่องโหว่จากคนในวงการกล้วยไม้ ในที่สุดหาช่องลงไม่ได้เพราะบอกว่าเรามีอยู่พร้อมหมดแล้วทุกอย่าง

แม้ขณะนั้นแสดงออกว่ายอมจำนน แต่ถัดจากนั้นมาอีกวันเดียวก็ออกมาพูดบนพื้นฐานความคิดเดิม เช่นนี้จะให้ประชาชนคนไทยซึ่งยังรักพื้นดินอยู่ในระดับหนึ่ง เกิดความรู้สึกไว้วางใจได้อย่างไร

ผู้เขียนจำได้ดีว่า ช่วงปลายวันจันทร์ที่ 10 กันยายน ที่ผ่านมามีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้เปิดห้องประชุมภายในอาคาร 50 ปี เป็นเวทีการเสวนา วันนั้นมีการถ่ายทอดออกอากาศทางสถานีวิทยุอมก. ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ด้วย มีตัวแทนหลายฝ่ายเข้าร่วม และมีรองเลขาธิการสำนักงานส่งเสริมการลงทุนร่วมเสวนาร่วมด้วย

หลังจากมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเป็นเวลาร่วม 2 ชั่วโมง ได้มีมติสรุปปัญหาโทษสาขาส่งเสริมการเกษตรคนหนึ่งถามขึ้นว่า หากเรื่องนี้ยังดำเนินต่อไปโดยไม่ยอมหยุด ทำให้เกิดผลเสียหายแก่บ้านเมือง ใครจะเป็นผู้รับผิดชอบ

ปรากฏว่าที่ประชุมเงียบกันหมด ต่างคนต่างหันหน้ามองกัน หลายคนมุ่มมองไปยังผู้แทนสำนักงานส่งเสริมการลงทุน

ผู้เขียนรอฟังคำตอบโดยที่เห็นว่าทุกคนนิ่งหมด จนกระทั่งผู้ดำเนินการเสวนาและตัวแทนสถานีวิทยุอมก. พูดว่า ไม่มีใครตอบได้!

ในที่สุดผู้เขียนจึงพูดขึ้นว่า ผมตอบเอง ดีซีเรื่องนี้ ถึงชวงนั้นเราจะรู้ใจคนไทยว่า คนที่รักและจริงใจต่อแผ่นดิน ยังมีอยู่อีกมากน้อยแค่ไหน

คงไม่ใช่เรื่องที่คนใดคนหนึ่งจะเป็นผู้ตอบ ผู้เขียนขออ้ออีกครั้งหนึ่งว่า ตั้งแต่เริ่มต้น พัฒนาการกล้วยไม้ จากใจคนเดียว จนกระทั่งได้รู้ใจเพื่อนอย่างกว้างขวาง ซึ่งคงไม่เพียงผู้ที่เกี่ยวข้องกับกล้วยไม้เท่านั้น แต่ทุกวันนี้มีเสียงสะท้อนมาจากแทบทุกหัวระแหง ดังนั้นการตัดสินใจต่างๆ เมื่อไปถึงจุดนั้นแล้ว ทุกคนควรรู้ได้เองว่าใครควรเป็นผู้ตัดสินใจ ได้ผลเสียของแผ่นดิน

หากถามใจผู้เขียน

หากถามใจผู้เขียนในขณะนี้ ก็คงไม่มีคำตอบใดๆ ทั้งนั้น ในเมื่อชีวิตเท่าที่ทำมาแล้ว น้อยครั้งนักที่จะด่วนนำมาพูดก่อนการลงมือทำให้เห็นผลชัดเจน ดังนั้น การพิสูจน์ความจริงจากคำตอบดังกล่าวที่อยู่ในใจตัวเอง ใคร่ขอบอกว่า ให้ออกไปถึงวันนั้นเสียก่อนแล้วทุกคนคงได้เห็นจากการปฏิบัติ แต่ขอออกล่วงหน้าไว้ก่อนว่าไม่ต้องการที่จะให้ใครมา ตามอย่างขาดการรู้เหตุรู้ผล

ธรรมชาติของทุกสิ่งทุกอย่าง อ่านได้จากการปฏิบัติที่เกิดขึ้นภายในใจของแต่ละคน แม้วันนี้การปฏิบัติอาจมีสิ่งใดเคลือบแฝงก็ตาม วันหนึ่งข้างหน้าย่อมไม่อาจปิดบังไว้ได้ ดังที่ความจริงได้ชี้ไว้ว่า ความลับไม่มีในโลก

หลังจากเหตุการณ์ครั้งนี้ผ่านพ้นมาได้ไม่นานนัก อีกทั้งมีความเข้มข้นยิ่งขึ้น ทำให้ผู้เขียนหวนกลับไปนึกถึงศรีปราชญ์ซึ่งเป็นกวีเอกคนหนึ่งในประวัติศาสตร์ชาติไทย

ความเป็นคนซื่อตรงต่อแผ่นดินของศรีปราชญ์ ทำให้ถูกอำนาจเบื่องบนรังแกจนถึงขั้นนำไปประหารชีวิต

หลักฐานได้ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า หลังจากเพชรฆาตนำศรีปราชญ์เข้าไปสู่หลักประหารแล้ว ท่านได้ใช้เท้าชิตลงบนพื้นดินก่อนตายว่า

ธรณีนี่	เป็นพยาน
เราก็ดิษย์มีอาจารย์	หนึ่งบ้าง
เราผิดท่านประหาร	เราชอบ
เราบ่ผิดท่านมล้าง	ดาบนั้น คินสนอง

ผู้เขียนเชื่อว่า คนอย่างศรีปราชญ์ไม่มีนิสัยผูกพยาบาทของเวรใคร ดังนั้นสิ่งที่ลิขิตไว้บนพื้นดิน น่าจะถือเป็นสัจธรรมที่สอนไว้ให้คนสำนึกได้ว่า แม่ธรณีอันเป็นทั้งผู้ให้กำเนิดแก่ชีวิตคนไทยและเลี้ยงดูมาจนกระทั่งถึงวันตายของทุกคนที่เกิดบนแผ่นดินผืนนี้ซึ่งแต่ละคนควรรู้คุณค่าและทำหน้าที่สนองบุญคุณแก่พื้นฐานนี้อย่างดีที่สุด

ถ้าถามจากใจก็คงตอบได้ว่า สิ่งที่ทำมาทั้งหมดตลอดชีวิต ตนได้ตั้งปณิธานมาตั้งแต่เริ่มต้นแล้วว่า ต้องการเห็นสังคมอยู่อย่างมีความสุข และได้มุ่งมั่นปฏิบัติจากใจมาจนถึงวัย 80 ปี

หากข้อเขียนนี้เกิดความรู้สึกกระทบกระเทือนใจแก่ท่านผู้ใดเป็นส่วนตัว ผู้เขียนต้องกราบขออภัยไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย ทั้งนี้และทั้งนั้นตลอดชีวิตตนไม่เคยมีเจตนาร้ายกับบุคคลใดทั้งสิ้น ขอให้วิถีชีวิตแต่ละท่านจงมุ่งไปสู่ความสุขโดยทั่วกัน

6 ตุลาคม 2545